

E 12/2015

Tekijä:
Arja JuvonenVastaanottaja:
Pohjoismaiden hallitukset

Dnro 15-00252-1

Pohjoismaiden hallituksille

Kirjallinen kysymys saattohoidosta ja palliatiivisesta hoidosta

Saattohoito (hospice-hoito) on vaikeasti sairaan ihmisen hoitoa tilanteessa, jossa parantavasta hoidosta on luovuttu ja sairauden etenemiseen ei enää kyetä vaikuttamaan. Hyvään saattohoitoon pitää kuulua potilaan toiveiden huomioon ottaminen, mahdollisimman hyvä oireiden hoito, lähestyvään kuolemaan valmistaminen ja potilaan läheisten huomioiminen ja tukeminen.

Saattohoito on osa palliatiivista hoitoa. Palliatiivinen hoito on parantumattomasti sairaiden ja kuolevien ihmisten aktiivista, moniammatillista ja kokonaisvaltaista hoitoa. Hoidon päämääränä ei ole elämän pidentäminen mihin hintaan hyvänsä.

Saattohoidon tilaa eri puolilla maailmaa on vuonna 2015 selvitetty toista kertaa 80 maan vertailevassa tutkimuksessa¹. Suomi on sijalla 20, Tanska sijalla 19, Ruotsi sijalla 16 ja Norja sijalla 13. Ykkösenä vertailussa oli Britannia. Edellisen kerran vertailu tehtiin vuonna 2010, ja se oli tuolloin suppeampi. Tuolloin Suomi oli sijalla 28.

Suomessa saattohoitoa ja palliatiivista hoitoa koskevaa sääntelyä ei ole, sen sijaan näitä hoitomuotoja ohjaavat käypä hoito -suositukset. Käypä hoito -suositukset ovat riippumattomia, tutkimusnäyttöön perustuvia hoitosuosituksia. Suosituksissa käsitellään tärkeitä suomalaisten terveyteen ja sairauksien hoitoon ja niiden ehkäisyyn liittyviä kysymyksiä.

Pohjoismainen lainsäädäntöyhteistyö sekä muu yhteistyö on perinteisesti ollut poliittisten ja kulttuuristen siteiden läheisyyden vuoksi laajaa ja monipuolista. Pohjoismaiden samanlaisen poliittisen, taloudellisen ja sosiaalisen rakenteen vuoksi myös erilaisten kokemusten siirtäminen yhdestä Pohjoismaasta toiseen on erittäin tarpeellista. Esimerkiksi lääkäreiden kesken pohjoismainen yhteistyö on yleistä. Palliatiivinen hoito on osa lääkärin työtä. Saattohoidon kuntoon saamiseksi edellytyksenä on yhteistyössä tehostetusti koulutuksen, konsultaation ja työnohjauksen keinoin

¹ The 2015 Quality of Death Index. Ranking palliative care across the world. A report by The Economist, Intelligence Unit

kehittää saattohoito-osaamista. Saattohoitopotilaat ovat heikko ryhmä, joka tarvitsee apua saadakseen äänensä kuulluksi.

Suomessa valtakunnallisen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta Etene on selvittänyt saattohoidon tilaa ja todennut, että saattohoitoon tarkoitettujen potilaspaiikkojen tarve on Suomessa 500, mutta paikkoja on vain 300. Puuttuvien saattohoitopaikkojen määrä on siis 200. Euroopan palliatiivisen yhdistyksen mukaan saattohoitovuodepaikkojen minimitarve on 10 paikkaa 100 000 asukasta kohden (EAPC:n tutkimus 2010).

Edellä esitetyn perusteella kysyn Pohjoismaiden hallituksilta:

- Minkälaisia hoitokäytäntöjä saattohoidossa on olemassa pohjoismaisella tasolla? Onko Pohjoismaissa olemassa saattohoitoon erikoistuneita hoivapaikkoja eli saattohoitokoteja?
- Miten Pohjoismaiden välillä voidaan varmistaa saattohoitoon osallistuvan hoitohenkilöstön osaaminen ja kehittää sitä sekä vahvistaa laadukkaan palliatiivisen hoidon toteutumista?
- Miten varmistetaan saattohoidon ja palliatiivisen hoidon yhdenvertaisuus maiden sisäisesti esimerkiksi harvaan asutuilla alueilla?

Helsingissä 26. lokakuuta 2015

Arja Juvonen (ps)

Pohjoismaiden neuvosto

E 12/2015

Tekijä:
Arja Juvonen

Vastaanottaja:
Pohjoismaiden hallitukset

Dnro 15-00252-1